

UPOZORNENIE PRE FIRMY pri obchodovaní v Spojenom kráľovstve

Medzi prevažnou väčšinou zdravých obchodných vzťahov medzi Slovenskom a Spojeným kráľovstvom sa žiaľ objavuje rastúci počet pokusov o ekonomické podvody. Podľa informácií britskej polície má ekonomická kriminalita vzostupnú tendenciu, pričom najväčšie množstvo podvodov sa uskutočňuje prostredníctvom internetu.

Slovenské firmy a slovenskí občania sa stávajú obeťami ekonomických zločinov pri obchodovaní s firmami registrovanými v Spojenom kráľovstve (UK) najčastejšie cez ponuky predaja priemyselných, stavebných alebo poľnohospodárskych strojov, resp. dopravných prostriedkov, elektroniky, prípadne materiálu alebo poľnohospodárskej produkcie. V takýchto prípadoch najčastejšie dochádza k zneužitiu údajov existujúcich britských firiem.

Ďalším variantom takýchto podvodov bývajú falošné ponuky objednávky alebo nákupu tovaru od slovenských firiem skupinami, ktoré sa podobne ako vyššie uvedeným spôsobom snažia vystupovať pod menom skutočných britských spoločností a za dodaný tovar nezaplatia. Po prevedení platby alebo doručení tovaru slovenskou firmou prestáva domnelý predajca (resp. nákupca) spravidla prestáva komunikovať a zostáva malá šanca získať späť peniaze alebo tovar.

Vo väčšine prípadov je možné už vopred odhaliť, že sa za skutočnú spoločnosť snažia vydávať podvodníci.

Upozorňujeme preto podnikateľov, aby venovali zvýšenú pozornosť napríklad pri nízkej cene objednávaného tovaru z UK, alebo mimoriadne zaujímavým dopytom po tovare z UK.

Pri komunikácii s perspektívnym partnerom odporúčame venovať veľkú pozornosť detailom, ktoré môžu indikovať podvodné konanie:

údaje skutočnej firmy – presné obchodné meno (*podvodníci obvykle používajú názov firmy líšiaci sa 1-2 slovami*), presná adresa firmy, mená konateľov a ďalšie detaily, vrátane účtovnej uzávierky za predchádzajúci rok sa dajú zistiť podľa oficiálneho názvu firmy v britskom obchodnom registri www.companieshouse.gov.uk (pozor, voľne prístupné sú len niektoré údaje spoločností);

kontaktná e-mailová adresa – podvodníci často píšu z adries registrovaných ale na verejnom serveri, a nie na firemnej doméne (t. j. elektronická poštová adresa napr. vo formáte "*meno.firma@gmail.com*") pravdepodobne nebude oficiálnym firemným e-mailom);

internetová doména predajcu resp. odberateľa spravidla býva registrovaná na nebritský subjekt, (možno nájsť napr. na portáli whois.domaintools.com, kde je možné napr. zistiť aj informáciu o tom, kedy preverovaná webstránka vznikla). Niekedy stačí vyhľadať oficiálnu webovú stránku firmy, či podvodník nepoužíva „klonovanú“ stránku);

kontaktné telefónne číslo — u podvodných správ často nie je uvedená pevná linka, ale mobilné číslo pravdepodobne s predplatenou SIM kartou (vo formáte + 44 / 7xx xxx xxx). V iných prípadoch podvodníci používajú tzv. virtuálnu pevnú linku alebo služby na presmerovanie hovorov (čísla začínajúce na 0702, 0703 resp. 0704 / zo zahraničia + 44 70x xxx xxx);

adresa pobočky banky príjemcu — v prípade zneužitia údajov je bankový účet registrovaný zvyčajne na úplne inom mieste alebo v inom meste ako je firma registrovaná. Adresu pobočky je možné vyhľadať podľa tzv. „sort code“ uvedeného spravidla priamo na faktúre (pozn.: kód pozostávajúci zo šiestich číslíc vo formáte xx-xx-xx je možné overiť na webstránke findsortcodes.co.uk);

gramatické a štylistické chyby v komunikácii (nezriedkavo sa za britskú firmu vydávajú podvodníci zo zahraničia);

požiadavky na rýchlu platbu od zákazníka, resp. snaha dostať slovenskú firmu do časového stresu. Zvyčajným znakom podvodníkov je, že sa o platbu viac zaujímajú ako o riešenie logistických otázok súvisiacich s dopravou, dodaním tovaru alebo ďalších praktických náležitostí.

Radíme podrobne zvážiť každú zdanlivo „veľmi výhodnú“ ponuku alebo dopyt s vedomím všetkých možných rizík!

Praktické opatrenia ako sa vyhnúť problémom pri obchodovaní v uk:

Byť **zdravo skeptický** k príliš lákavým ponukám.

Overiť si, že sa predstavuje **správnym menom spoločnosti**.

Podrobne si preverovať **kontaktné údaje** a detaily partnerskej firmy.

Komunikovať s partnerom cez **oficiálne kontakty** (adresa, pevná linka, oficiálny e-mail).

Žiadať od obchodných partnerov **referencie**, resp. trvať na predchádzajúcu **osobnej návšteve** v sídle obchodného partnera;

Nikdy **neposkytovať citlivé údaje** (osobné údaje, čísla kariet, účtov, PIN, hesiel a pod).

Tematické linky:

Action Fraud — webstránka a linka britskej polície pre boj s podvodmi

www.actionfraud.police.uk | tel.: +44 300 123 2040

Metropolitná polícia — informácie venované téme podvodom pri obchodovaní v UK

www.met.police.uk/advice/advice-and-information/fa/fraud/business-fraud

The Little Book of Big Scams — aktualizovaná brožúra so základnými odporúčaniami ako predísť podvodom

www.met.police.uk/search?q=The+little+book+of+scams

ScamAdviser — portál s usmerneniami ako predísť podvodným obchodným aktivitám na internete

www.scamadviser.com

Scam Warners — internetové fórum s bojom proti tzv. scamom a ekonomickým podvodom

www.scamwarners.com

Spracoval: Michal Horvat, ekonomický diplomat

Zastupiteľský úrad SR v Londýne

Aktualizované: 6. mája 2020

Lepšie podvodom predchádzať ako riešiť možné negatívne následky!